

KINTA KOLUMNA

TRENCAR LA FRONTERA PSICOLÒGICA ÉS POSSIBLE?

Dues petites Catalunyaes entre dos estats

Tot i que els acords transfronterers tenen com a objectiu esborrar les fronteres nacionals, no sempre aconsegueixen superar les fronteres psicològiques locals. Afegim que poc es fa, però les Convencions i els Estatuts signats localment fa més de cinc anys mai no han estat validats pels Estats.

En altres paraules, la integració política, en el sentit d'un procés en el qual els polítics catalans del Nord i del Sud canviarien el seu sentiment de "lleialtat" estatal i conduirien les seves expectatives i les seves activitats polítiques cap a un nou objectiu topa amb múltiples obstacles.

Una altra limitació és que persisteixen les diferències de tota mena –administratives, institucionals, polítiques, fiscals, legislatives– derivades de la demarcació fronterera. Diferències que la UE no ha estat capaç d'anivellar en el procés d'integració dels ciutadans europeus i, per tant, els responsables locals de la presa de decisions no tenen mitjans per esborrar-los.

No ens fem il·lusions, hi ha cooperació, però, no significa que assistim a l'adveniment d'un espai transfronterer integrat. En tot cas es fan nous passos per apropar les àrees perifèriques, però la seva institucionalització és una carrera d'obstacles.

permet creure en l'esperança d'un futur transfronterer.

Cooperar amb la Catalunya Nord reforça la posició de la Catalunya Sud davant l'Estat espanyol i consolida la seva posició en l'espai europeu en un context de redefinició permanent de l'equilibri de poder entre els dos nivells de govern i en aquest sentit pretén ser un dels catalitzadors de la federalització del sistema polític espanyol.

Al costat Nord, la gent mai ha deixat de travessar la frontera però per motius molt més casolans. Sense indústria, és una societat molt rural encara. Passar a la banda Sud vol dir anar a visitar familiars o amics i sobretot no perdre el sentiment de llibertat d'anar i venir, de moure's per casa seva. Quan un dels dos governs tanca la frontera els fa sentir presoners i els impedeix de viure com desitgen. Molts nord-catalans no han entès mai la idea de frontera i acusen París d'un greu desconeixement del terreny i de com passen les coses en aquest espai que sempre ha tingut vida com a territori transfronterer.

Al costat Sud a la gent li costa encara passar cap al Nord. La frontera més aviat els fa pensar en la Retirada i també en els moments més durs de la dictadura franquista.

El que caldria és un projecte concebut com un instrument capaç de crear, més enllà d'una cooperació esporàdica i puntual, una associació duradora entre els Pirineus Orientals i Catalunya i concebre un projecte territorial global.

Qui serà el primer a penjar el picarol als dos gegants?

Al Principat hi ha una autèntica manca de consciència transfronterera i la cooperació és numèricament petita i sense una estructura capaç de dur a terme projectes conjunts. En canvi, parlar amb el Nord és un recurs polític. És l'evocació de la identitat catalana entesa com la de territoris lligats per la història, on la presència de la frontera apareix antinatural i